

Varhennetun kieltenopetuksen koulutus

Liperi

TIIA THURÉN

28.10.2021

Koulutusiltapäivien sisällöt

28.10. klo 14.30-17

- Miksi varhennettua kielenopetusta?
- Varhennetun kielenopetuksen OPS
- Toimivat käytänteet ja rutiinit
- Varhennetun kielenopetuksen vuosikello rytmittämässä opetusta
- Materiaalipankkeja netissä, hyviä verkkosivustoja
- Sadut ja tarinat varhennetussa kielenopetuksessa
- Omien, vapaamuotoisten opetuskokonaisuuksien laatiminen

25.11. klo 14.30-16

- Opetuskokonaisuuksien esittely
- Ääntämisen opetus varhennetussa kielenopetuksessa
- Varhennetun kielenopetuksen arviointi

Miksi varhennettua kielenopetusta?

Aivotutkimus tukee vieraille kielille altistamista jo varhain!

Aivojen äännekartan lukkiutumiseen vaikuttaa erittäin voimakkaasti ympäristö ja äänneille altistuminen.

Myös sanojen erottelu ja prosodian havaitseminen helpompaa nuorena.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=7_9PdZXsOH0

tai: <https://www.youtube.com/watch?v=xhXSfWgWB6E>

Miten varhennettua kieltä pitäisi tutkimusten mukaan opettaa?

Tehokkaimpia opetusmenetelmiä ovat:

- LAULUT ("Musiikkia vahvempaa menetelmää pienille ei olekaan") Sävelten tuki muistamiselle ja tarkkaavaisuudelle, laulujen toisto.
- leikit, pelit, tarinat
- suulliseen kielitaitoon keskittyminen
- altistus useamman kerran viikossa

Varhennetun kielen OPETUSSUUNITELMA

Opetuksen tavoitteet KASVU KULTTUURISEEN MONINAISUUTEEN JA KIELITIETOISUUTEEN	Opetuksen sisällöt
<p>T1 tutustuttaa, mitä kieliä ja kulttuureita koulussa, lähiympäristössä ja Suomessa on. Ohjata oppilasta tunnistamaan kohdekieli muista kielistä. (ei arvioida)</p>	<p>S1 Pohditaan yhdessä, mitä kieliä koulussa, lähiympäristössä ja Suomessa puhutaan ja tutustutaan niissä esiintyviin kulttuureihin. Keskustellaan eri kielten yhtäläisyyksistä ja eroista.</p>
<p>T2 ohjata oppilasta arvostamaan omaa kielitaustaansa sekä kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta. (ei arvioida)</p>	<p>S1 Pohditaan yhdessä kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden merkitystä ja arvoa eri yhteisöille.</p>

Opetuksen tavoitteet KIELENOPISKELUTAIDOT	Opetuksen sisällöt
<p>T3 Tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä muiden kanssa ja toimia ryhmässä.</p>	<p>S2 Harjoitellaan tekemään yhteistyötä ja työskentelemään pareittain ja ryhmissä.</p>
<p>T4 Ohjata oppilasta tekemään havaintoja kielestä ja kielenkäytöstä sekä kehittämään kielellistä päättelykykyä.</p>	<p>S2 Havainnoidaan pääsääntöisesti puhuttua kieltä. Harjoitellaan sanojen merkitysten päättelyä asiayhteyden, yleistiedon tai muiden kielten osaamisen perusteella.</p>
<p>T5 Tutustutaan yhdessä erilaisiin tapoihin oppia kieliä ja kokeillaan, millaiset tavat oppia kieliä sopivat oppilaalle parhaiten. Harjoitellaan yhdessä asettamaan tavoitteita kielten opiskelulle.</p>	<p>S2 Pohditaan, miten kieliä voi oppia. Harjoitellaan erilaisia tapoja opiskella kieliä. Harjoitellaan arvioimaan omaa kielitaitoa itse- ja vertaisarvioinnin keinoin, ja esim. Eurooppalaisen kielisalkun avulla.</p>

Opetuksen tavoitteet KEHITTYVÄ KIELITAITO: TAITO TOIMIA VUOROVAIKUTUKSESSA	Opetuksen sisällöt
<p>T6 Rohkaista oppilasta käyttämään kieltä monipuolisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>S3 Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Keskeisiä sisältöjä ovat eri kielenkäyttötarkoituksiin liittyvät tilanteet, kuten tervehtiminen, hyvästely, omasta itsestä kertominen. Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä.</p>
<p>T7 Ohjata oppilasta hyödyntämään non-verbaalisia keinoja ja käyttämään erilaisia keinoja päätellä merkityksiä.</p>	<p>S3 Pohditaan, miten voi toimia, jos osaa kieltä vain vähän. Harjoitellaan erilaisten viestinnässä tarvittavien apukeinojen käyttöä.</p>
<p>T8 Rohkaista oppilasta käyttämään kieltä viestintätilanteeseen ja kulttuuriin sopivalla tavalla.</p>	<p>S3 Totutellaan käyttämään kielelle ja kulttuurille tyypillisimpiä kohteliaisuuden ilmauksia arjen vuorovaikutustilanteissa.</p>

Opetuksen tavoitteet:
KEHITTYVÄ KIELITAITO: TAITO TULKITA JA TUOTTA TEKSTEJÄ

Opetuksen sisällöt

T9 Ohjata oppilasta ymmärtämään kohdekielen tavallisimpia sanoja ja ilmauksia oppilaille tutuissa tilanteissa.

S3 Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilas tutustuu ensisijaisesti puhuttuihin teksteihin ja vähitellen myös kirjoitettuihin teksteihin. Kuunnellaan ja havainnoidaan kohdekielen ääntämistä sekä sana- ja lausepainoa, puherytimiä ja intonaatiota.

T10 Ohjata oppilasta käyttämään kohdekielen tavallisimpia sanoja ja ilmauksia oppilaille tutuissa tilanteissa erityisesti puheessa, ja harjoittelemaan ääntämistä.

S3 Harjoitellaan runsaasti ja monipuolisesti kohdekielen ääntämistä sekä sana- ja lausepainoa, puherytimiä ja intonaatiota. Sanastoa ja rakenteita harjoitellaan osana vuorovaikutusta erilaisissa oppilaille tutuissa tilanteissa sekä esimerkiksi laulujen, lorujen, leikkien, tarinoiden ja draaman avulla. Tarjotaan mahdollisuuksia tutustua vähitellen kirjoittamiseen.

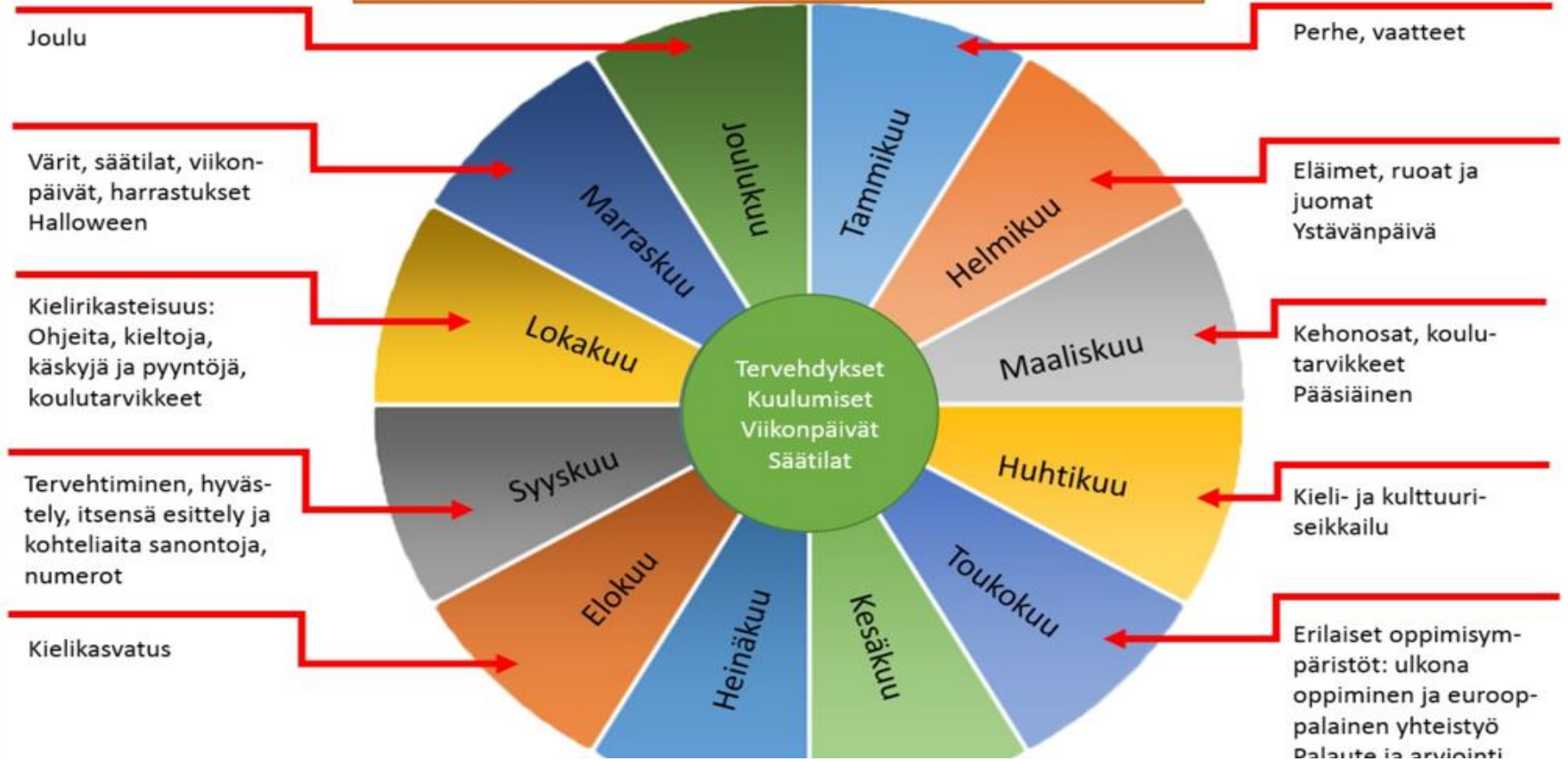
Varhennetun kielenopetuksen vuosikellomalli

[HTTPS://PEDA.NET/ORIVESI/ORIVEDEN-KIELIPOLKU/VEEJA/EJAVE4](https://peda.net/orivesi/oriveden-kielipolku/veeja/ejave4)

VARHENNETUN ENGLANNIN VUOSIKELLO: 1. VUOSI

VARHENNETUN ENGLANNIN VUOSIKELLO: 2. VUOSI

Materiaalipankkeja netissä:

- * Aarrearkku <https://aarreakku.blogit.tampere.fi/>
- * Porin vinkkivihko: <https://peda.net/pori/perusopetus/opetus/kielten-opiskelu/kk2l>
- * Puhetta kielen tunneille, Helsinki <https://kielet.edu.hel.fi/kasikirjoja/a1-kielen-opetus-alkuopetuksessa/>
- * Orivesi: Varhennettu englanninopetus: esiopetus
<https://peda.net/orivesi/hankkeet/oriveden-kielipolku236/veeja/ejave3>
- * Mäntsälä <https://peda.net/mantsala/vkl/englanti>
- * Porvoo <https://peda.net/porvoo-borg%C3%A5/ku/kery/vae/leikkipankki>

Toimivat rutiinit

- * Minä kielenoppijana -kuvan luominen positiivisella tavalla.
- * Hämmennys tukee kielenoppimisstrategioiden oppimista, mutta rutiinit tukevat itsetuntoa ja ymmärtämistä ja rohkaisevat kielenkäyttöön.
- * Toistot, toistot, toistot... -> kaikki pääsevät mukaan!
 - > Hyvät alkurutiinit aina opetustuokioiden alkuun
 - ”Yes or no?” ja vähittäisen osallistumisen metodi
 - Käsinnuket/sorminuket apuna suullisissa harjoitteluissa

Lauluja varhennetun kielen tunneille

”Musiikkia vahvempaa menetelmää pienille ei olekaan.”

Sävelten tuki muistamiselle ja tarkkaavaisuudelle, laulujen toisto

Laulut opettavat luontevasti myös ääntämistä: prosodiaa (sana- ja lausepainot, intonaatio) sekä ääniteitä.

* Omat laulut (mallinnus, toisto, tahti oppilaiden mukaan)

* Laulut netistä (autenttisuus, kiinnostavuus)

Lauluja päivän aloitukseen

- Lähde: <https://teachingmama.org/8-songs-to-begin-a-preschool-day/>

Good Morning to You!

Tune: Happy Birthday

Good Morning to you,
Good Morning to you,
Good Morning to (name),
Good Morning to you!

© teachingmama.org
Clip art from Goodness & Fun

Days of the week -song

*Today is Thursday
Today is Thursday
All day long
All day long
Yesterday was Wednesday
Tomorrow will be Friday
Let's have fun
Let's have fun*

Where is _____?

Tune: Are You Sleeping

Where is (child's name)?

Where is (child's name)?

Please stand up,

Please stand up,

Do a little wave,

Do a little clapping,

Sit back down,

Sit back down!

Circle Time Song (*"Are you sleeping"*)

Make a circle,

Make a circle

Big and round,

Big and round.

Everybody hold hands,

Everybody hold hands,

Then sit down,

Then sit down

Laulusivustot:

- Super Simple Songs
- Singing Walrus
- The Kiboomers
- English Sing Sing
- British Council: Learn English Kids
- Maple Leaf Learning

Ruokaloru:

*I clap my hands
and wish to say,
Thank you for the
food today.*

Hiljentymisloru:

*If you can hear me,
clap once.*

*If you can hear me,
clap twice.*

*If you can hear me,
clap three times...*

Kieltä muiden oppiaineiden tunneilla

Kieli mukaan luontevissa yhteyksissä!

Käyttö tuttujen toimintojen ja leikkien yhteydessä sekä kerratessa asiaa.

- * *Liikunta*
 - * *Ympäristöoppi: värit, eläimet, kasvien osat...*
 - * *Kuvataide: ohjeiden anto, värit, työvälineet*
 - * *Käsityöt*
 - * *SUK: kielten yhtäläisyydet ja erot, kielitietoisuus*
- ”Kielirikasteisuutta alkuopetukseen” Oriveden kielipolku*

Leikkejä:

- Hutchy Butchy (What's your name?)
- Farmer, farmer, can we cross ("Yes if you have red!")
- Jätskimakuleikki
- Kauppaleikki
- Maa, meri, laiva (teeman sanat, liike)
- Fruit salad
- Four corners (kulmissa kuvakortti, yksi laskee, muut hiipivät kulmiin)
- Myrkkysieni (It's poisonous!)
- Salainen eläin
- Duck, duck, goose (tervapata, sanotaan teemaan kuulumaton sana)

Kirjallisia tehtäviä 1.-2. –luokkalaisille?

- Uusien sanojen ja asioiden opettelu aina suullisesti
- Tehtävät eivät vaadi osaamaan kirjoitustasua, vaan tuki on aina tarjolla (esim. värit julisteissa seinillä).
- Omat sanakirjat (My Own English Dictionary)
- Kirjalliset tehtävät kootaan kansioon tai itse tehtyyn kirjaan

Minä osallistun ja kuuntelen!

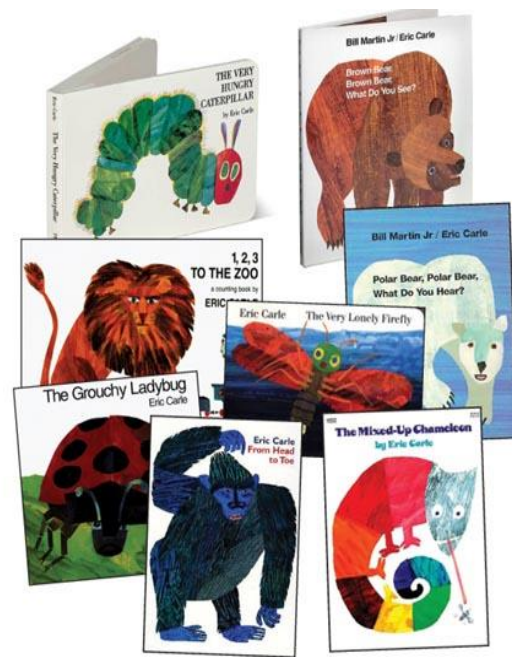
Sadut ja tarinat

- Opettajan kertomat tarinat
- Yksinkertaiset kuvakirjat
- Kirjoitetaan satuja uudelleen
- Draama, roolihaamot, käsinuket ja ryhmä vähentävät kielen puhumisen aiheuttamaa pelkoa.
- Mielikuvituksen käyttö on erittäin motivoivaa!

Kuvakirjat

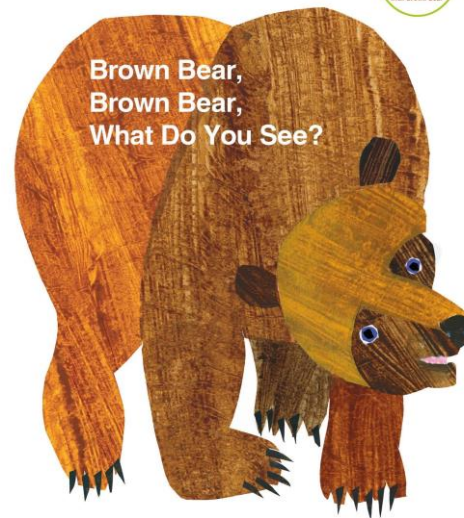
- * Kuvat ja tarinan kaari tukevat ymmärtämistä.
- * Kirjan lukeminen monta kertaa - > lapset oppivat fraasit ulkoa ja alkavat toistaa niitä kerta kerralta enemmän.
- * Lukemisen jaksottaminen monelle tunnille.
- * Kokonaisten sanontojen oppiminen
- * Äänteiden tarkastelu
- * Omien kirjojen tekeminen

Esimerkkijakso Brown Bear –kirjasta

- * Lukeminen monta kertaa
- * Lapset toistavat lorun riimejä, kun opettaja pitää taukoa
- * Lasten osallistuminen kerta kerralta enemmän
- * Kuvakorteilla kertominen (Twinkl.com)
- * Omien kirjojen tekeminen (pienet kopioidut kuvat apuna)
- * Oma kirja kotiläksynä

Bill Martin Jr / Eric Carle

blue ♡ horse ♡

blue ♡ horse ♡

What do you see?

I see a white ♡ dog ♡

looking at me.

white ♡ dog ♡

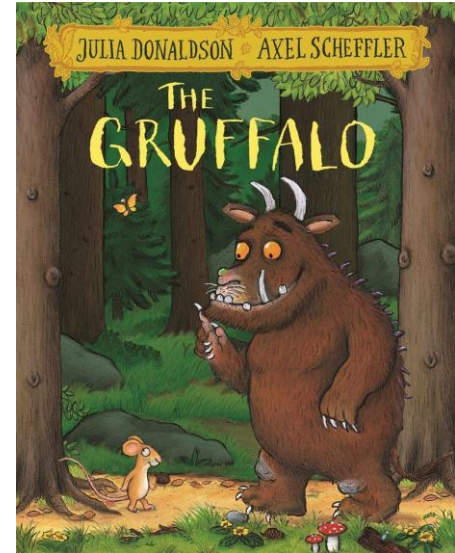
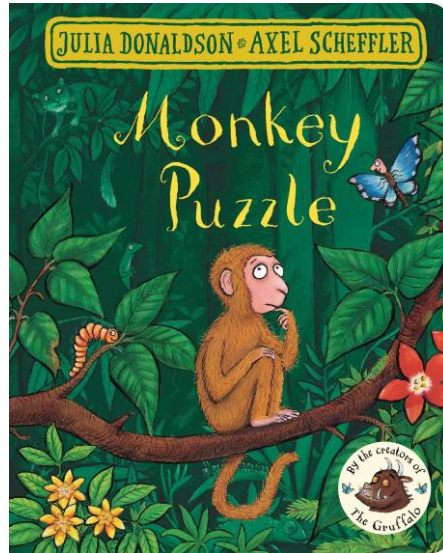
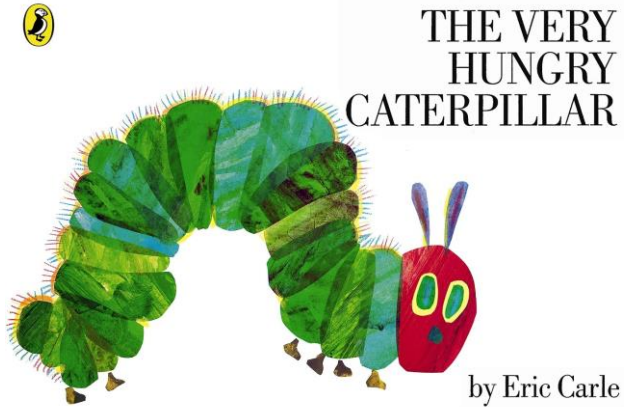
white ♡ dog ♡

What do you see?

I see a brown ♡ bear ♡

looking at me.

Muita hyviä kirjoja alkuopetukseen

Satuja ja tarinoita netistä

- * Lähes kaikki englanninkieliset klassikot löytyvät ääneen luettuina Youtubesta (Brown Bear, The Very Hungry Caterpillar, Monkey Puzzle...)
 - * British Council <https://learnenglishkids.britishcouncil.org/short-stories>
 - Tarinoiden kieli vaikeahkoa, aloitus tutuista tarinoista (Esim. Little Red Riding Hood).
 - Hahmojen nimien kertaus ennen kuuntelua helpottaa tarinan seuraamista.
 - Kielenoppimisen strategiat kehittyvät.
 - * Caterpillar Looks for a shoe
 - * Caterpillar Shoes
- <https://www.youtube.com/watch?v=tYa6OLQHrEc>

Aihealueita

Numerot 1-10

Esittäytyminen, tervehdykset, nimen kysyminen

Sää

Kehonosat

Värit

Viikonpäivät

Harrastukset

Vuodenajat

Juhlapyhät: Halloween, joulukuukuu, pääsiäinen

Eläimet

Koulutarvikkeet

Perheenjäsenet

Ruoka

Kulkuvälineet

Matkustaminen

Materiaalipankkeja netissä:

- * Aarrearkku <https://aarreakku.blogit.tampere.fi/>
- * Porin vinkkivihko: <https://peda.net/pori/perusopetus/opetus/kielten-opiskelu/kk2l>
- * Puhetta kielen tunneille, Helsinki <https://kielet.edu.hel.fi/kasikirjoja/a1-kielen-opetus-alkuopetuksessa/>
- * Orivesi: Varhennettu englanninopetus: esiopetus
<https://peda.net/orivesi/hankkeet/oriveden-kielipolku236/veeja/ejave3>
- * Mäntsälä <https://peda.net/mantsala/vkl/englanti>
- * Porvoo <https://peda.net/porvoo-borg%C3%A5/ku/kery/vae/leikkipankki>

Muita nettivinkkejä

- * Sparklebox.co.uk (tulostettavia, esim. värit)
- * Twinkl.com
- * Folkhälsan, Lek med språket (kuvakortteja eri aiheisiin)

- * Super Simple Songs
- * The Singing Walrus
- * Maple leaf learning
- * British Council: Learn English kids
- * The Kiboomers Kids Music Channel

